

project
Quickscan flora en fauna 'De Parel' Scheibaan 17 te Oisterwijk

datum
4 maart 2021

projectnummer
P02913

opgesteld door
NL

Interne controle
MvdS

BRO
 Bosscheweg 107
 5282 WV Boxtel
 T +31 (0)411 850 400
 E info@bro.nl
 www.bro.nl

Inleiding

Voor alle ruimtelijke ontwikkelingen geldt dat deze in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeleid moeten worden uitgevoerd. In het kader van een bestemmingsplanwijziging ten behoeve van de realisatie van een Healthhub, is door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek (quickscan) een beoordeling gemaakt van de mogelijke effecten die het plan kan hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

De bescherming van de natuur is per 1 januari 2017 in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze wet vormt voor wat betreft soortenbescherming en gebiedsbescherming een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Omtrent houtopstanden is de voormalige nationale Boswet eveneens in de Wet natuurbescherming opgenomen. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Werkwijze quickscan flora en fauna

In de quickscan zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen potentieel aanwezige natuurwaarden die vanuit de Wet natuurbescherming en provinciaal beleid zijn beschermd. Deze werkwijze vloeit voort uit de brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken van december 2016.

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is op 27 maart 2020 tussen 09.00 – 10.00 uur door een ecooloog van BRO¹ een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied en de directe omgeving hiervan. Het was circa 10°C, onbewolkt, zonder neerslag, met een noordoostenwind van 3 Bft. Tijdens het veldbezoek is gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten op basis van het aanwezige habitat en nest-/verblijfsmogelijkheden. Daarnaast is aan de hand van verspreidingsatlassen, soortgerichte literatuur, NDFF-gegevens en op basis van 'expert judgement' nagegaan welke beschermde planten- en diersoorten er voor kunnen komen binnen en nabij het plangebied en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Noord-Brabant geraadpleegd. Aan de hand van het verkennende onderzoek is vervolgens beoordeeld welke beschermde soorten daadwerkelijk voor (kunnen) komen binnen het plangebied en is er vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EZ genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

Planbeschrijving

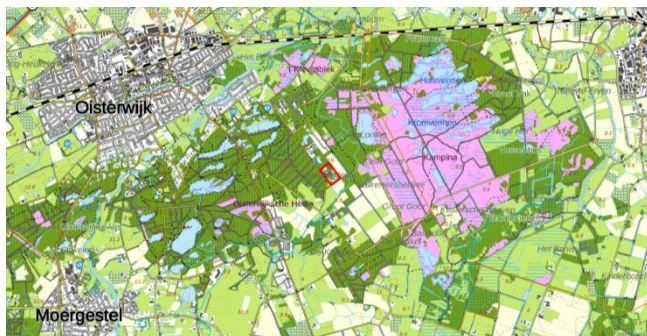
Het plangebied is gelegen ten zuidoosten van Oisterwijk, in een groene omgeving tussen de Kampina en de Oisterwijkse Vennen. In figuur 1 is de topografische ligging van het plangebied weergegeven.

Huidige situatie

Het plangebied bestaat momenteel uit het vakantiepark "de Parel". Deze bevat recreatievoorzieningen en eetgelegenheden. Het park bestaat uit 46 recreatiewoningen (waarvan 1 beheerders/bedrijfswooning) en een facilitairgebouw waarin opgenomen een 10 tal hotelkamers, restaurant/ keuken, vergader/ eetzaal, een zwembad en enige sauna/sportfaciliteiten. Het geheel is in de jaren '80 gebouwd op een oppervlak van circa 6 hectare grond. Naast de 46 woningen staan er 9 woningen welke in eigendom zijn van derden maar wel gebruik maken van dezelfde ontsluiting alsmede aanwezige parkeerplaatsen op het terrein. In figuur 2 is een luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving weergegeven. De figuren 4 t/m 9 geven een impressie van het plangebied, middels foto's die zijn genomen tijdens het verkennende veldbezoek.

Toekomstige situatie

De initiatiefnemer is voornemens om Healthhub Oisterwijk te realiseren. In de gewenste eindsituatie worden alle woningen recreatief gebruikt of gebruikt door deelnemers van trainingen, workshops etc. van het health concept. Hierbij zal het hoofdgebouw verbouwd met nieuwe functies en hotelkamers. Daarnaast worden er circa 20 hotel cabins gerealiseerd. De recreatiewoningen worden gerenoveerd. Ook wordt het ven uitgebreid. Figuur 3 laat een conceptbeeld van de toekomstige situatie zien.

Figuur 1: Topografische kaart ligging plangebied (1:25.000)

Figuur 2: Luchtfoto plangebied en directe omgeving

Figuur 3: Toekomstige situatie plangebied

Figuur 4: Hoofdgebouw gezien vanaf de noordelijke parkeerplaats

Figuur 5: Voorbeeld van de voorzijde van een woning

Figuur 6: Voorbeeld van de achterzijde van een woning

Figuur 7: Noordoostelijke grens en opgaand groen van het plangebied

Figuur 8: Zuidoostelijk gelegen ven

Figuur 9: Hoofdgebouw gezien vanuit het zuiden

Toetsing gebiedsbescherming

Wettelijke gebiedsbescherming

De Wet natuurbescherming, heeft voor wat betreft gebiedsbescherming, betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijk significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied zijn vergunningsplichtig.

Het plangebied is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, "Kampina & Oisterwijkse Vennen", bevindt zich op circa 10 meter afstand ten oosten van het projectgebied (zie figuur 10). Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect als gevolg van storingsfactoren als toename van geluid, licht of depositie van stikstof. Doordat de locatie in de huidige situatie reeds vakantiehuisjes bevat, en er in de toekomstige situatie een beperkte toename aan het maximum bezoekers zal zijn, verandert er relatief weinig. Doordat Natura 2000-percelen gescheiden zijn van het plangebied door een bosschage zijn effecten met betrekking tot bijvoorbeeld licht en geluid op voorhand uitgesloten. Daar de voorgenomen ontwikkeling de verbouwing van een bestaand vakantiepark betreft, is een toename aan stikstofuitstoot te verwachten. Een toename van stikstofdepositie op een Natura 2000-gebied is niet uit te sluiten. Derhalve is een AERIUS-berekening uitgevoerd. Deze stikstofberekening is in een vroeg planstadium gemaakt, waarbij nog geen vergaande uitwerking van de plannen heeft plaatsgevonden en is gerekend met aannames en waar beschikbaar kengetallen. In de toekomst, als de plannen verder

uitgewerkt zijn, dienen meer specifieke berekeningen gemaakt te worden. Er wordt echter verwacht dat, als alle bestaande huisjes, de hotel cabins en het hoofdgebouw all-electric/niet gasgestookt worden, er voldoende stikstofdepositieruimte is om intern te kunnen salderen, zo blijkt uit de verschilberekeningen.

Gebiedsbescherming vanuit provinciaal beleid

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen Gedeputeerde Staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voormalig Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen. Binnen de provincie Noord-Brabant bestaat het NNN uit het Natuurnetwerk Brabant (NNB) en Ecologische Verbindingszones (EVZ). Daarnaast wordt ook de groenblauwe mantel beleidsmatig beschermd. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingsszones met als doel natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied te verbinden. Activiteiten in deze gebieden zijn alleen toegestaan als ze geen negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken of waarden of als deze kunnen worden tegengegaan met mitigerende maatregelen. Het plangebied is gedeeltelijk gelegen binnen het NNB (zie figuur 10). De begrenzing van het NNB is momenteel niet logisch en komt niet overeen met de werkelijke situering van het groen op het park. Een voorbeeld hiervan zijn de drie vakantiewoningen die volledig binnen de NNB liggen. Er is een landschapsplan opgesteld waarin een voorstel is gedaan voor de herbegrenzing van het NNB. Het nieuwe

Figuur 10: Ligging NNB (groen) en Natura 2000-gebieden (rood gearceerd) ten opzichte van perceel plangebied (rood omlijnd)

voorgestelde NNB volgt een logische begrenzing, waarbij alleen groen is opgenomen binnen het NNB. De woningen en de paden/parkeerplaatsen vallen derhalve niet langer binnen het NNB. Daarnaast sluit het nieuwe bouwvlak aan op de herbegrenzing van de NNB zodat er geen sprake meer is van overlap. Er gaat geen oppervlakte van NNB verloren. Alle beoogde ontwikkelingen vinden plaats buiten het NNB. Aangezien het plangebied reeds een vakantiepark betreft is het niet de verwachting dat de herontwikkeling van het park zal

leiden tot verminderde kenmerken en waarden van de NNB ter plaatse.

Toetsing beschermde houtopstanden

De bescherming van houtopstanden, conform de Wet natuurbescherming, heeft betrekking op alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van minimaal tien are of een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gelegen buiten de bebouwde kom. Wanneer houtopstanden worden geveld, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Aangezien het plangebied reeds een vakantiepark betreft is het niet de verwachting dat de herontwikkeling van het park zal leiden tot verminderde kenmerken en waarden van de NNB ter plaatse.

Er zijn binnen het plangebied (onderdelen van) houtopstanden aanwezig. Indien een of meerdere bomen welke onderdeel zijn van een houtopstand geveld worden, dient een melding gedaan te worden, en dienen de bomen binnen 3 jaar herplant te worden op dezelfde grond. Voor herplanting op andere grond dient een ontheffing te worden aangevraagd. De herplant dient op een bosbouwkundig verantwoorde manier te geschieden.

Toetsing soortenbescherming

De Wet natuurbescherming heeft, voor wat betreft soortenbescherming, betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, een aantal vissen, libellen en vlinders, enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten en een aantal vaatplanten. De beschermde soorten zijn ingedeeld in drie categorieën:

- Vogels (artikel 3.1 Wet natuurbescherming)
- Europees beschermde soorten (artikel 3.5 Wnb)
- Nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wnb)

Beschermde soorten vanuit nationaal oogpunt betreffen soorten uit 'bijlage A en B' van de Wet natuurbescherming. Beschermde soorten vanuit Europees oogpunt betreffen soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, de soorten uit Bijlage 1 en 2 Verdrag van Bern, en Bijlage 1 verdrag van Bonn, en alle in Europa inheemse vogels (Vogelrichtlijn). De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Tabel 1 Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Vogels (artikel 3.1 Wnb)	Europees beschermde soorten (artikel 3.5 Wnb)	Nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wnb)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

De Wet natuurbescherming regelt dat de provincie bevoegd gezag is en de lijst met te beschermen soorten kan afstemmen op de situatie in de provincie. De soortbescherming kan hierdoor per provincie verschillen. In het algemeen gelden voor alle drie de categorieën de zogenoemde verbodsregels. Een ontheffing hierop wordt voor de Nationaal beschermde soorten (art. 3.10 Wnb) met een lichte toets verleend. Voor de vogels en Europees beschermde soorten geldt een zware toetsing. Het verschil binnen provincies zit vooral in het aantal nationaal beschermde soorten met een vrijstelling bij onder meer ruimtelijke ontwikkelingen. Zo zijn, in tegenstelling tot een aantal andere provincies, de kleine marterachtigen (wezel, hermelijn en bunzing) binnen de provincie Noord-Brabant niet vrijgesteld.

Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die niet onder de aangewezen bescherming vallen, of die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt de zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 1.11 Wnb). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op, dan dient er gekeken te worden of er (provinciale) vrijstelling verleend kan worden (al dan niet door te werken volgens een goedgekeurde gedragscode), of dat er een alternatieve oplossing mogelijk is waardoor er geen negatief

effect kan plaatsvinden. Indien dit niet mogelijk is, zal ontheffing aangevraagd moeten worden op basis van een geldig wettelijk belang, waarbij de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten niet in het geding komt. De ontheffing kan dan onder voorwaarden worden verleend.

Vogels

Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten') zijn de nesten en de functionele leefomgeving jaarrond beschermd. Ten slotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten').

Op het terrein is geen geschikte bebouwing aanwezig, gezien de platte daken en het ontbreken van geschikte invliegopeningen. Hierdoor kunnen broedlocaties van soorten als kerkuil, huismus en gierzwaluw worden uitgesloten. In de opgaande beplanting binnen het plangebied zijn tevens geen jaarrond beschermde nesten van vogels als buizerd, sperwer en ransuil aangetroffen. Ook het opgaand groen in de directe omgeving is gecontroleerd, hier zijn eveneens geen potentiële roofvogelnesten aangetroffen. In het opgaand groen binnen het plangebied kunnen wel "algemene" soorten als merel, roodborst, heggenmus, zwartkop, zwarte mees, winterkoning, grasmus, tijtjaf en houtduif tot broeden komen. Gezien de hoeveelheid opgaand groen in de directe omgeving van

het plangebied, en het feit dat het plangebied functioneel beperkt wijzigt, gaat er tevens geen essentieel leefgebied voor jaarrond beschermde nesten verloren.

Toetsing

Bij uitvoering van de plannen gaan geen nestlocaties van soorten met een jaarrond beschermde status verloren. Bij de werkzaamheden kunnen wel nesten verloren gaan die niet jaarrond zijn beschermd. Voor de betreffende vogelsoorten geldt dat, indien het verwijderen van het opgaand groen buiten het broedseizoen wordt uitgevoerd, er redelijkerwijs geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. Bij twijfel over de aan/afwezigheid van een vervroegd of verlaat broedgeval (bijvoorbeeld van een houtduif) dient een controle hieromtrent zekerheid te bieden. De voorgenomen plannen zullen geen afname van essentieel broedhabitat veroorzaken van een vogelsoort, inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van lokale populaties is dan ook uitgesloten.

Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de Zoogdiervereniging is het plangebied gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, bosvleermuis, meervleermuis en watervleermuis.

Binnen het plangebied zijn geen bomen met holtes, kieren of loshangend schors aangetroffen welke kunnen dienen als verblijfplaats voor een vleermuissoort. Zowel het hoofgebouw als het grootste deel van de huisjes bevatten geschikte

rust- en verblijfplaatsen voor een vleermuizensoort in de vorm van open stootvoegen en kierende dakranden welke leiden naar ruimtes in de spouw of onder het dak. Tevens kan het plangebied dienen als foerageergebied door de aanwezigheid van het opgaand groen en de poel in het zuiden.

Toetsing

Indien de huisjes en/of het hoofdgebouw gesloopt of verbouwd (isolering of andere werkzaamheden aan de spouwmuren of het dak) gaan worden bestaat de kans dat er één of meerdere verblijfplaatsen van een vleermuissoort verloren gaan. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarrond beschermd. Middels een vervolgonderzoek dient duidelijk te worden of zich in de te slopen en te verbouwen bebouwing verblijfplaatsen van een vleermuissoort bevinden. Op basis van het vervolgonderzoek wordt bepaald of er bij uitvoering van de werkzaamheden sprake is van overtreding, en of het treffen van maatregelen en een ontheffingsprocedure aan de orde is alvorens er werkzaamheden uitgevoerd mogen worden.

Om overtredingen met betrekking tot foerageergebied te voorkomen dient verlichting gericht en uitschijnend op het ven, de bosranden en overig opgaand groen vermeden te worden. Indien een grote hoeveelheid opgaand groen verwijderd wordt dient vervolgonderzoek naar het gebruik van het groen als foerageergebied te worden uitgevoerd.

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied vormt geschikt habitat voor grondgebonden zoogdieren. Soorten als ree, konijn, haas, egel, bosmuis en rosse woelmuis kunnen in het plangebied worden waargenomen. Door de aanwezigheid van voldoende alternatief foerageergebied betreft de ontwikkeling geen afname van essentieel foerageergebied voor deze soorten. Daarbij geldt voor al

deze soorten een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. In het kader van de zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om tijdens de werkzaamheden voldoende zorg te dragen voor (incidenteel) aanwezige individuen, met name een relatief trage soort als de egel die onder dichte beplanting verscholen kan zitten. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. Dieren moeten de gelegenheid krijgen om het werkgebied zelfstandig en veilig te kunnen verlaten. Indien noodzakelijk dienen soorten zorgvuldig te worden verplaatst naar buiten het werkgebied.

Volgens de verspreidingsgegevens komen in de omgeving van het plangebied ook de niet vrijgestelde soorten bunzing, hermelijn, wezel, boommarter, steenmarter, eekhoorn, das, bever en waterspitsmuis voor.

De bosrand bevat in beperkte mate schuilgelegenheid en potentiële verblijfplaatsen voor de betreffende marterachtigen. Er is erg weinig ondergroei aanwezig. Het is echter niet uitgesloten dat deze soorten van het plangebied gebruik maken, en in de bosrand mogelijk een verblijfplaats hebben in de vorm van een muizen- of konijnenhol, of onder houtstapels. Binnen het plangebied zijn geen nesten of sporen van de eekhoorn aangetroffen dan wel burchten, loop- of eetsporen, latrines of wissels die duiden op de aanwezigheid en/of het gebruik van het plangebied door de das. Voor bever en waterspitsmuis biedt het plangebied geen geschikt leefgebied. De waterspitsmuis komt voor in en langs schoon, niet te voedselrijk, vrij snel stromend tot stilstaand water met een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers. Dit habitat is binnen het plangebied niet aanwezig waardoor het geen geschikt leefgebied vormt voor deze soort. De aanwezigheid van andere strenger beschermde

grondgebonden zoogdiersoorten zijn op basis van de verspreidingsgegevens en/of het ontbreken van geschikt habitat eveneens redelijkerwijs uitgesloten

Toetsing

De bossen langs de randen bieden potentiële verblijfplaatsen of foerageergebied voor meerdere marterachtigen. Indien hier werkzaamheden plaats gaan vinden dienen deze locaties specifiek op potentiële verblijfplaatsen voor marterachtigen te worden gecontroleerd. Wanneer deze worden aangetroffen is het noodzakelijk vervolgonderzoek uit te voeren om het gebruik hiervan te toetsen. Met de overige ontwikkeling binnen het plangebied gaan geen verblijfplaatsen van niet-vrijgestelde soorten verloren. Ook gaat er geen essentieel leefgebied van een grondgebonden zoogdiersoort verloren. Inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van lokale populaties van soorten en overtreding van de Wnb is niet aan de orde. In het kader van de zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor (incidenteel) aanwezige individuen.

Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens van RAVON zijn in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend van de hazelworm en levendbarende hagedis. De bosranden bevatten matig geschikt habitat voor levendbarende hagedis en hazelworm. Ook zijn de bossen langs de randen met ondergroei redelijk geschikt voor hazelworm. Het incidenteel voorkomen van deze soorten binnen het plangebied is daarmee dan ook niet uitgesloten.

Toetsing

Indien er werkzaamheden aan de bosranden en de bossen met ondergroei plaats gaan vinden zijn negatieve effecten en overtredingen ten aanzien van reptielen zijn niet uitgesloten.

In dat geval dient een vervolgonderzoek naar de aanwezigheid van deze soorten uit te wijzen of deze binnen het plangebied aanwezig zijn. Indien er geen werkzaamheden aan de bosranden en ondergroei plaats gaan vinden zijn negatieve effecten en overtredingen ten aanzien van reptielen uitgesloten.

Amfibieën

In de omgeving van het plangebied zijn algemene soorten bekend als bruine kikker, gewone pad, bastaardkikker en kleine watersalamander. Volgens de verspreidingsgegevens zijn in de omgeving van het plangebied ook de niet vrijgestelde rugstreeppad, poelkikker, heikikker, boomkikker, Alpenwatersalamander, vinpootsalamander en kamsalamander bekend. De poel in het zuidoosten van het plangebied biedt voor de rugstreeppad bij voorbaat geen geschikt leefgebied, doordat de poel vrij ver doorontwikkeld is met watervegetatie. Ook boomkikker is hier niet te verwachten gezien de huidige verspreiding van deze soort, in combinatie met het ontbreken van geschikt landhabitat in de directe omgeving (braamstruwelen op warme zonnige plaatsen). De poel kan wel dienen als voortplantingswater voor de overige soorten. Indien deze van de poel gebruik maken kan worden aangenomen dat de omliggende bosrand dient als landhabitat en winterverblijf.

Toetsing

Indien er werkzaamheden aan de poel en omliggende opgaand groen plaatsvinden zal er mogelijk schade en verstoring gebracht worden aan de poelkikker, heikikker, Alpenwatersalamander, vinpootsalamander en kamsalamander veroorzaken. In dat geval dient een vervolgonderzoek uit te wijzen of deze soorten in de poel ten zuidoosten van het plangebied aanwezig zijn, en daarmee het plangebied gebruiken als voortplantingshabitat en landhabitat. Indien dit het geval is, zal er bij uitvoering van de werkzaamheden aan de poel en ter plaatse van het omliggende opgaand groen, formeel

sprake zijn van een overtreding en dient hiervoor een ontheffing te worden aangevraagd.

Indien er geen werkzaamheden aan de poel en omliggend opgaand groen plaats gaan vinden zijn negatieve effecten en overtredingen ten aanzien van amfibieën op voorhand uitgesloten. Verder dient tijdens de werkzaamheden in het kader van de algemene zorgplicht voldoende zorg te worden gedragen voor aanwezige individuen van vrijgestelde soorten.

Vissen

Het aanwezig oppervlaktewater binnen het plangebied, biedt geen geschikt habitat voor beschermde vissoorten. In de directe omgeving van het plangebied zijn wel waarnemingen bekend van de kwabaal en grote modderkruiper. Deze hebben betrekking op wateren welke in verbinding staan met de beken welke in de omgeving aanwezig zijn. Dit is echter niet binnen het plangebied aanwezig.

Toetsing

Negatieve effecten en overtredingen ten aanzien van beschermde vissen zijn op voorhand uitgesloten.

Ongewervelde diersoorten

In de ruime omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van kleine ijsvogelvinder, grote weerschijnvinder, gentiaanblauwtje, veldparelmoervinder, bruine eikenpage, grote vos, bosbeekjuffer, gevlekte witsnuitlibel, beekrombout, speerwaterjuffer, sierlijke witsnuitlibel en oostelijke witsnuitlibel. Alle genoemde dagvlinders stellen echter zeer specifieke eisen aan hun habitat, die in het plangebied niet aanwezig zijn, zo zijn de waardplanten van kleine ijsvogelvinder en grote weerschijnvinder (wilde kamperfoelie en boswilg) niet te verwachten. Van enkele beschermde libellensoorten zijn in

de directe omgeving populaties bekend, en kunnen in de vijver voorkomen. Dit betreft met name gevlekte witsnuitlibel en speerwaterjuffer, maar ook oostelijke witsnuitlibel en sierlijke witsnuitlibel worden incidenteel in de omgeving waargenomen. Aanwezigheid van de overige beschermde libellen is vanwege de verspreiding en/of aanwezig habitat uitgesloten. Aantasting van (deel)populaties van een beschermde libellen- of vlindersoort is met zekerheid niet aan de orde. De aanwezigheid van de overige beschermde ongewervelde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoren, is eveneens uitgesloten gezien de verspreidingsgegevens van deze soorten.

Toetsing

Negatieve effecten en overtredingen ten aanzien van beschermde ongewervelde soorten zijn op voorhand uitgesloten.

Vaatplanten

In de directe omgeving van het plangebied zijn beschermde soorten bekend als drijvende waterweegbree en glad biggenkruid. Deze soorten stellen echter zeer specifieke eisen aan hun standplaatsen. Gezien het aanwezige biotoop van het plangebied is de aanwezigheid van dergelijk beschermde vaatplanten redelijkerwijs uitgesloten.

Toetsing

Negatieve effecten en overtredingen ten aanzien van beschermde vaatplanten zijn op voorhand uitgesloten.

Conclusie

Gelet op de potentiële ecologische waarden kan het voorgenomen plan alleen in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeleid worden uitgevoerd, mits voorafgaand en tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden het bepaalde in de Wet natuurbescherming, onderdeel soorten, in acht wordt genomen:

- Indien de huisjes en/of het hoofdgebouw gesloopt of verbouwd (isolering of andere werkzaamheden aan de muren of het dak) zijn overtredingen ten aanzien van het verstoren/verwijderen van verblijfplaatsen van een vleermuissoort op basis van de quickscan niet uit te sluiten. Vervolgonderzoek gedurende het juiste seizoen dient hieromtrent uitsluitel te geven;
- Indien er werkzaamheden in de rondom gelegen boschage worden uitgevoerd is vervolgonderzoek naar verblijfplaatsen van marterachtigen, en leefgebied van levendbarende hagedis en hazelworm noodzakelijk. Ook dient in dit geval de vijver te worden onderzocht op aanwezigheid van beschermde amfibieën;
- Bij het vergraven van de vijver dient deze te worden onderzocht op aanwezigheid van beschermde amfibieën en libellen;
- Ten aanzien van vleermuizen dient licht gericht of uitstralend op opgaand groen en het oppervlaktewater te worden vermeden, bij de kap van grote hoeveelheden opgaand groen dient onderzoek naar foerageergebied te worden uitgevoerd;
- Ten aanzien van broedvogels dient, om overtreding op voorhand redelijkerwijs te voorkomen, het verwijderen van nestgelegenheid buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd, of een controle moet de aanwezigheid van een broedgeval kunnen uitsluiten;
- In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor aanwezige indi-

viduen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen.

Daarnaast zullen met betrekking tot het onderdeel Natura 2000, in de toekomst, als de plannen verder zijn uitgewerkt, meer specifieke AERIUS-berekeningen gemaakt worden.

Er gaat geen oppervlakte aan NNB verloren. Aangezien het plangebied reeds een vakantiepark betreft, is het niet de verwachting dat de herontwikkeling van het park (buiten NNB) zal leiden tot verminderde kenmerken en waarden van de NNB ter plaatse.

Afhankelijk van of er (onderdelen van) houtopstanden geveld gaan worden is toetsing aan het onderdeel houtopstanden (voormalige Boswet) eveneens aan de orde.

Vervolgtraject en advies

Vleermuisonderzoek

De sloop van de bebouwing binnen het plangebied kan negatieve gevolgen hebben voor vleermuizen, wat een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming betreft. Daarom zal middels soortgericht vervolgonderzoek eerst inzichtelijk moeten worden of in de huidige situatie nest- of verblijfplaatsen aanwezig zijn van de betreffende soort(groep)en. Een vervolgonderzoek naar vleermuizen loopt van half mei tot en met eind september.

Bij de aanwezigheid van een vaste rust- en verblijfplaats van een vleermuisensoort is één van de onderdelen van de noodzakelijke maatregelen het tijdig aanbieden van temporele alternatieve verblijfsmogelijkheden (bijvoorbeeld vleermuis kasten). Afhankelijk van de aanwezige verblijfsfunctie(s), dienen meerdere geschikte alternatieve verblijfsmogelijkheden te worden aangeboden die de te verstoren/verwijderen verblijfplaatsen (tijdelijk) kunnen opvangen. Daarbij geldt conform de Wet natuurbescherming voor de vervanging van verblijfplaatsen, afhankelijk van de aangetroffen verblijfsfunctie, een gewenningsperiode van minimaal 3 à 6 maanden waarin vleermuizen actief zijn, alvorens met de sloopwerkzaamheden ter plaatse van de verblijfplaats mag worden gestart. De wintermaanden mogen hierbij dus niet worden meegerekend. Bij de aanwezigheid van een kraamverblijf dienen alternatieve kraamverblijven zelfs minimaal een volledig kraamseizoen (mei – juli) aanwezig te zijn geweest tegelijkertijd met de huidige verblijfplaats. Dit kan tot gevolg hebben dat bij het aantreffen van een verblijfplaats pas in het seizoen na het verlenen van de ontheffing voor het verstoren ervan kan worden gesloopt. Voor een initiatiefnemer is dat vaak een extra jaar tijdverlies. Indien de projectplanning van essentieel belang is, adviseert BRO om vooraf aan het vleermuisenonder-

zoek al alternatieve verblijfplaatsen te plaatsen, conform hetgeen is gesteld in het kennisdocument van de te verwachten soorten en verblijffuncties. Hiermee kan eventuele vertraging van de planning worden beperkt.

Daarnaast dient voor het verwijderen van de huidige verblijfplaats een ontheffing te worden aangevraagd bij de betreffende provincie of omgevingsdienst, in dit geval de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN). Een ontheffingsaanvraag dient te worden onderbouwd met een activiteitenplan waar juridische en ecologische aspecten als de specifieke maatregelen en werkzaamheden, de gunstige staat van instandhouding, het wettelijk belang, een alternatievenafweging en de planning in zijn opgenomen. Na het verkrijgen van de ontheffing kunnen de werkzaamheden ter plaatse van de aangetroffen verblijfplaats worden uitgevoerd, mits aan alle voorwaarden uit de ontheffing wordt voldaan en de gevoelige periodes worden ontzien. De ODBN neemt normaliter binnen 13 weken een besluit over de aanvraag. Indien nodig kan dit termijn met 7 weken worden verlengd.

AERIUS-berekening

Om op voorhand negatieve effecten op Natura-2000 gebieden vanwege stikstofdepositie uit te sluiten kan een AERIUS-berekening uitgevoerd worden. Er is reeds een concept stikstofberekening uitgevoerd. Deze is gedaan in een vroeg planstadium gemaakt, waarbij nog geen vergaande uitwerking van de plannen heeft plaatsgevonden en is gerekend met aannames en waar beschikbaar kengetallen. In de toekomst, als de plannen verder zijn uitgewerkt, dienen meer specifieke berekeningen gemaakt worden. Er wordt echter verwacht dat, als alle bestaande huisjes en het toekomstige hoofdgebouw en de hotel cabins all-electric/ niet gasgestookt worden, er voldoende stikstofdepositieruimte ontstaat om intern te kunnen salderen, zoals blijkt uit de verschilberekeningen.

Daarmee ontstaat de verwachting dat straks op voorhand negatieve effecten op Natura 2000-gebieden vanwege stikstofdepositie uitgesloten kunnen worden.

Ecologische kansen

Om het plangebied ecologisch op te waarderen kan ecologisch beheer van de rondom gelegen bosranden worden toegepast. Het creëren van ondergroei, een geleidelijke overgang van gazon naar bos en het laten liggen van dood hout draagt hier aan bij.

Daarnaast heeft het meerwaarde om de vijver meer in de zon te krijgen, het uitdunnen van het opgaand groen langs de zuidzijde van deze vijver kan hier aan bijdragen.

Als laatst is het belangrijk om het plangebied deel uit te laten maken van het aanwezige wild in de omgeving. Indien het plan is om nieuw hekwerk rondom het perceel te plaatsen is het belangrijk in het omringende hekwerk gaten te maken van 30x30 cm aan de onderzijde van het hekwerk, elke 50 meter en geschikte plekken zoals in de hoeken.

Samenvatting

In onderstaande tabel is samengevat of de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten kan hebben op beschermde soorten en/of gebieden, en wat de eventuele vervolgstappen zijn, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningstrategieën. In de tabel is tevens weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel 2 Overzicht effecten met betrekking tot gebiedsbescherming en te nemen vervolgstappen

Gebiedsbescherming	Afstand tot gebied	Sprake van aantasting	Vervolgtraject	Bijzonderheden / opmerkingen
Natura 2000	Ca. 10 m	Mogelijk	Concept AERIUS-berekening uitwerken tot definitief	Uitvoering mogelijk indien uitkomst onder 0,00 mol/ha/j
Natuurnetwerk Nederland	Binnen plangebied	Nee, geen wijzigingen / ontwikkelingen binnen NNB	-	Effecten op ecologische waarde en kenmerken blijven gelijk
Houtopstanden	Binnen plangebied	Mogelijk	-	Niet van toepassing

Tabel 3 Overzicht (potentiele) aanwezigheid beschermde soorten en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Potentieel aanwezig	Sprake van overtreding	Vervolgtraject / maatregelen	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	Algemeen	Ja	Te voorkomen	Plangebied buiten broedseizoen bouwrijp maken of controle vooraf	Globale broedseizoen loopt van maart tot half augustus
	Jaarrond beschermd	Nee	Nee	-	-
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Ja	Mogelijk	Afhankelijk werkzaamheden, vervolgonderzoek naar gebruik van gebouwen door vleermuizen	Bij aanwezigheid is voor de sloop/verbouwing een ontheffing nodig
	Foerageerhabitat	Ja	Mogelijk	Bij verwijderen van grote hoeveelheden opgaand groen onderzoek naar gebruik door vleermuizen als foerageergebied; Licht gericht en uitschijnend op open water en opgaand groen vermijden	Licht kan een verstorend effect hebben op foerageer- en vliegroutroutefuncties
	Vliegroutes	Ja	Nee	-	-
Grondgeb		Ja	Mogelijk	Controle verblijfplaatsen van marterachtigen in bos, bij aanwezigheid vervolgonderzoek uitvoeren	Enkel noodzakelijk bij werkzaamheden aan bos
Reptielen		Ja	Mogelijk	Vervolgonderzoek naar levendbarende hagedis en hazelworm	Enkel noodzakelijk bij werkzaamheden aan bos
Amfibieën		Ja	Mogelijk	Vervolgonderzoek naar poelkikker, heikikker, Alpenwatersalamander, vinpootsalamander en kamsalamander; Zorgplicht	Enkel noodzakelijk bij werkzaamheden in bos en aan vijver; Zorgplicht heeft ook betrekking op een algemene soort als gewone pad
Vissen		Nee	Nee	-	-
Ongewervelden		Nee	Nee	Vervolgonderzoek naar gevlekte, sierlijke en oostelijke witsnuitlibel en speerwaterjuffer	Enkel noodzakelijk bij werkzaamheden aan vijver
Vaatplanten		Nee	Nee	-	-

Geraadpleegde bronnen*Algemene Literatuur*

- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (red.) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden / European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Dietz C., O. von Helversen & D. Nill 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. De Fontein/Tirion Uitgevers, Utrecht.
- Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdierverseniging, Nijmegen.
- Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Algemene websites

- Bij12.nl (kennisdocumenten van o.a. huismus, gierzwaluw en diverse vleermuissoorten)
- Eis-nederland.nl (soortgegevens ongewervelden)
- Floron.nl (soortgegevens planten)
- Ravon.nl (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)
- Sovon.nl (soortgegevens vogels)
- Synbiosys.alterra.nl/natura2000 (Natura 2000-gebieden)
- Verspreidingsatlas.nl/planten (verspreidingsgegevens planten)
- Vlinderstichting.nl (soortgegevens vlinders en libellen)

- Wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2019-01-01 (wettekst Wet natuurbescherming)
- Zoogdierverseniging.nl (soortgegevens zoogdieren)

Provinciale websites

- Bouwens, S. 2017. Handreiking Kleine Marters in relatie tot Soortbescherming. Provincie Noord-Brabant
- Brabant.nl (NNN en beschermde gebieden in Noord-Brabant)
- Dassenwerkgroepbrabant.nl (gegevens das in Noord-Brabant)
- Kaartbank.brabant.nl/viewer/app/Kaartbank (grenzen beschermde gebieden)